

Országos Szakfelügyeleti Módszertani Központ

DR. KOVÁCS JULIANNA

országos házi gyermekorvos szakfelügyelő

Levelezési cím: 6795 Bordány, Honvéd u. 2.

Tel./fax: +(62)288-450

Mobil: +36(30)938-25-54 E-mail: kovacs.julianna@invitel.hu

Ikt.szám: 7-14-2010.

Házi gyermekorvosok szakmai tevékenysége
műtét előtti vizsgálatok kapcsán

Prof. Dr. Túri Sándor
Csecsemő- és Gyermekgyógyászati Szakmai Kollégium
elnökének

Tisztelt Elnök Úr!

Tisztelt Kollégiumi Tagok!

A Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat Szent Borbála Kórház Orvos Igazgatójának kollégiumi megkeresésére a műtét előtti vizsgálatok vonatkozásában az alapellátási szakmai felügyelet részéről az alábbiakat válaszolom:

Az alapellátásban dolgozó házi gyermekorvosok/háziorvosok a hozzájuk bejelentkezett csecsemők és gyermekek számára végzett tevékenységét a 4/2000. NM. rendelet részletezi, mely **külön műtét előtti vizsgálatot nem nevesít**:

4. § (1) A gyógyító-megelőző alapellátás keretében a házi orvos feladatkörébe tartozik különösen az egészséges lakosság részére nyújtott **tanácsadás és szűrés, a beteg vizsgálata, gyógykezelése, egészségi állapotának ellenőrzése, orvosi rehabilitációja, illetve szükség esetén szakorvosi vagy fekvőbeteg-gyógyintézeti vizsgálatra, gyógykezelésre való utalása.**

(2) A házi orvos feladatkörébe tartozik továbbá:

a) a terhesgondozásban való közreműködés,

b) a közegészségügyi-járványügyi feladatok ellátása az 5. §-ban foglaltak szerint,

c) az egészségnevelésben és az egészségügyi felvilágosításban való részvétel,

d) külön jogszabályban foglaltak szerint az életkorhoz kötött szűrővizsgálatok elvégzése és az egyes népegészségügyi célú, célzott szűrővizsgálatokban való közreműködés, valamint együttműködés az ellátási területén ilyen szűrővizsgálatot végző egészségügyi szolgáltatóval és a végrehajtásért felelős szervvel,

e) az önkormányzattal kötött szerződésben rögzítettek szerint az ügyeleti szolgálatban való részvétel,

f) külön engedély alapján a kézi gyógyszerár kezelése,

g) külön jogszabályban meghatározott orvosi, orvosszakértői feladatok,

h) külön jogszabályban foglaltak szerinti halottvizsgálat ellátása.

(3) **A gyermekorvosi ellátás keretében a házi orvos által a (2) bekezdésben foglaltakon túl ellátandó feladatok:**

- a) a csecsemők és gyermekek **gyógyító-megelőző alapellátása, beleértve a tanácsadást** is,
- b) az újszülöttek, a veszélyeztetett csecsemők és gyermekek **szükség szerinti preventív látogatása**,
- c) a **gyermekintézményekbe történő felvétel előtti orvosi vizsgálat**,
- d) gyermekápolás címén a jogosult keresőképtelen állományba vétele,
- e) a gyermekről **ötéves életkorában a külön jogszabály szerinti „fejlődési szint megítéléséhez az iskolai felkészítés elősegítésére” megnevezésű orvosi adatlap kiállítása.**

5. § (1) A házi orvos szükség esetén minden olyan közegészségügyi-járványügyi intézkedést megtesz, amely a lakosság egészségének megóvása érdekében szükséges.

(2) A házi orvos külön jogszabályokban foglaltak szerint végez:

- a) **védőoltást** és azzal kapcsolatos tennivalókat,
- b) fertőző betegségekkel és fertőző betegségekre gyanús személyekkel kapcsolatos tevékenységet,
- c) kórokozó-hordozókkal kapcsolatos tennivalókat,
- d) ételmérgezések esetén szükséges teendőket.

Kiemelem, hogy a **beadvány** a Csecsemő- és Gyermekgyógyászati Szakmai Kollégium által elfogadott, 2010-ben kihirdetésre került **Házi gyermekorvosi Kompetencia Listára hivatkozik** (Eü.Közlöny - 2010. május 7. (LX. évf. 10. sz.).

A listából a problémafelvetésre vonatkozó részeket emelem ki:

Házi gyermekorvos kompetencia listája a **gyermek- alapellátásban** annak a tevékenységi körnek a meghatározása, amelynek teljesítésére a házi gyermekorvos **kötelezhető (elvégzendő feladatok)**, illetve felkészültsége és a rendelkezésre álló infrastruktúra alapján, az adott jogi keretek között tevékenysége kiterjeszhető **(elvégezhető feladatok)**. Az elvégezhető tevékenységek fedezetét csak a fejkvóta szerinti finanszírozás melletti **kiegészítő tevékenység-finanszírozás** biztosíthatja, melyeket a társadalombiztosítás vagy, annak hiányában a beteg - saját forrásból vagy kiegészítő biztosításán keresztül, javasolt díjtételek szerint - finanszírozhatja.

A kompetencia lista összességében egy széleskörű javaslat, ezen belül az adott orvos iuditiума alapján dönt arról, hogy milyen diagnosztikus és terápiás beavatkozásokat végez el, s ezeket illetően személyes felelősséget is vállal.

Célja továbbá, hogy segítséget nyújtson ahhoz, hogy a **minimum felszerelés**-, a finanszírozás –változással és szakmai irányelvekkel összhangban szélesítse a házi gyermekorvos kompetenciáját a definitív ellátásban, speciális ismeretanyag megszerzése esetén. A kompetencia –lista alapját képezheti egy jártassági /licence vizsgarendszer bevezetésének. **Szakmai és jogi támaszt nyújt a házi gyermekorvos mindennapi tevékenységéhez.**

A jelenleg hatályos **minimum feltételek** vonatkozásában az **EKG készülék** megléte a gyermekorvosi praxisokban **nem tartozik a kötelező eszközök közé:**

Szakmakód: 6301, 6302, 6303

HÁZIORVOSI ÉS HÁZI GYERMEKORVOSI ELLÁTÁS

A házi orvosi és házi gyermekorvosi alapellátás szakmai minimumfeltételei

I. Személyi feltételek	
házi orvos/házi gyermekorvos	1
házi orvos: ápoló / házi gyermekorvos: asszisztens	1

II. Tárgyi feltételek	
1. A rendelő általános feltételei: e rendelet 1. sz. melléklet 5. pontjában meghatározva	SZ
2. Speciális tárgyi feltételek	
elemes otoscop	1
Desmareskanál*	GY
oszcillométer vagy doppler (felnőtt házi orvosnál)	1
EKG (csak felnőtt rendelőben)*!!!!!!	1
színlátást vizsgáló könyv, Kettesy- vagy Csapody-féle látásélesség vizsgáló tábla	1
egyszerhasználatos katéterek különböző méretekben*	SZ
szemöblögető pohár	GY
orvosi táska	1
sürgősségi táska	SZ
ápolói táska	SZ

Jelmagyarázat:

SZ: szükséges

GY: gyermekrendelőben

* Szükséges, ha a rendelés nem szakorvosi rendelőintézetben történik.

A rendelőnek közforgalmú helyről megközelíthetőnek kell lennie.

A lista szerkezete a **hatásköri kategóriákra** vonatkozóan tartalmazza az egyes tevékenységeket:

DIAGNOSZTIKUS TEVÉKENYSÉGEK, ELJÁRÁSOK

- Elvégzendő
- Elvégezhető

SÜRGŐSSÉGI TEVÉKENYSÉG

önálló betegellátási tevékenység

- Elvégzendő
- Elvégezhető

BETEGELLÁTÁS SZAKELLÁTÁS IRÁNYÍTÁSÁVAL

TÁJÉKOZOTTSÁG

A kérdéses vizsgálatok tekintetében a kompetencia lista az alábbiakat tartalmazza:

IV. A házi gyermekorvostól elvárt szakmai ismeretek

Gyakorlati ismeretek

Megfelelő jártasság birtokában EKG készítése (**megjegyzés: ha saját befektetés alapján van készüléke!!**), alapszintű értékelése, életkori jellemzők ismerete

VII/11. KARDIOLÓGIA

DIAGNOSZTIKUS TEVÉKENYSÉGEK, ELJÁRÁSOK

Alaptevékenység

- A gyermekkorban jellemző EKG- paraméterek és sajátosságok ismerete,
- Mellkas-röntgen vizsgálat, UH, Holter, EKG vizsgálat kezdeményezése és a lelet értelmezése
- Gyermekkardiológiai konzílium kezdeményezése

A műtétekkel kapcsolatosan az operatőr, vagy altató orvos által szükségesnek ítélt vizsgálatok végzése és elrendelése már a járó- és fekvőbeteg ellátások hatáskörébe tartoznak.

Mivel a szakorvosi - és nem az alapellátási szintű - ellátás nyújtása során merült fel az ismételt diagnosztikai vizsgálat szükségessége, ezért **a szakorvos jogosult és köteles ezekre újabb beutalót kiállítani**. Erről rendelkezik egyebekben a járóbeteg-szakellátás tevékenységi kódlistájának alkalmazásáról szóló **Szabálykönyv A24-es pontja**[1] is, **miszerint amennyiben a járóbeteg-szakellátás szakorvosa a páciens számára további, más szolgáltató, szakrendelés által elvégzendő eljárás elvégzését szükségesnek tartja, az orvosi eljárásra történő beutalást más szolgáltatótól nem kérheti**, így a műtéttel és altathatóság elbírálásával kapcsolatos vizsgálatokat, illetve az ehhez szükséges beutalókat sem kérheti az alapellátó háziorvosoktól/házi gyermekorvosoktól. Ugyanez vonatkozik ezeknek a betegeknek **utazási utalvánnyal történő ellátására is**.

Összefoglalva:

1. A házi gyermekorvosi praxisokban az **EKG készülék nem tartozik a minimum eszközfeltételek közé**, így az **EKG készítése sem tartozik** a házi gyermekorvos kötelezően elvégzendő fejkvóta finanszírozott alapfeladatai közé.

2. **A műtét előtti és altathatósági vizsgálatok elrendelése, elvégzése és a műthetőség eldöntése nem tartozik a háziorvosok/ házi gyermekorvosok kompetenciájába**, ezek a feladatok az alapellátókra nem háríthatók át.

3. A járóbeteg szakellátási tevékenységi kódlistájának" alkalmazásáról szóló "Szabálykönyv" A24 pontjában meghatározottak egyértelműen szabályozzák, hogy **a járó- illetve fekvőbeteg szakellátás orvosa az egyéb orvosi eljárásra történő beutalást nem kérheti más orvostól - így a háziorvostól sem**.

4. **A szülőnek a gyermek egészségi állapotára vonatkozó ismeretekkel, orvosi leletekkel**, betegségeivel, gyógyszer vagy ételérzékenységevel kapcsolatban információkkal kell rendelkeznie. Az **oltási státusára, életkori szűrések**re vonatkozó eredményeket a gyermek **egészségügyi könyve** tartalmazza (háziorvos/házi gyermekorvos leletadási kötelezettsége a vizsgálatok eredményéről).

5. Ha a műtétet végző teamnek a műtét szempontjából a gyermek állapotára vonatkozóan további egyedi információra van még szüksége, a **szakmai konzultáció** etikus szabályai szerint **konzíliumot kérhet** a gyermek alapellátó orvosától, különösen a posztoperatív ellátást befolyásoló krónikus betegségek, biztonságos otthoni ellátási körülmények vonatkozásában.

Bordány, 2011. március 02.

Tisztelettel:

Dr. Kovács
Országos Házi gyermekorvos Szakfelügyelő

Julianna

[1] (A24) Amennyiben a járóbeteg-szakellátás szakorvosa a páciens számára további, más szolgáltató, szakrendelés által elvégezhető eljárás elvégzését szükségesnek tartja, az orvosi eljárásra történő beutalást más szolgáltatótól nem kérheti." Szabálykönyv a járóbeteg-szakellátás tevékenységi kódlistájának alkalmazásáról. <http://www.gyogyinfok.hu/magyar/szabalykonyv.html#konyv>